

**TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

TRAKAI
2022

Turinys

1. BENDROJI DALIS.....	3
2. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS.....	4
2.1. Bibliotekų skaičius.....	4
2.2. Nestacionarinis aptarnavimas	4
2.3. Knygnešystė.....	4
2.4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas	5
3. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS IR BIBLIOTEKOS REKLAMA	5
3.1. Vartotojų telkimas.....	5
3.2. Gyventojų sutelkimo proc.....	5
3.3. Vartotojų aptarnavimas.....	5
3.4. Apsilankymų skaičius ir lankomumas	6
3.5. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.....	7
3.6. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius.....	7
3.7. Internetas.....	8
3.8. Vartotojų orientavimas ir mokymas	8
3.9. Mokamos paslaugos.....	10
3.10. Nemokamos paslaugos	10
3.11. Renginiai.....	10
3.12. Bibliotekos įvaizdžio formavimas	13
4. KRAŠTOTYROS IR INFORMACINĖ VEIKLA	13
4.1. Kraštotyros veikla	13
4.2. Suaugusių vartotojų aptarnavimas kraštotyros tematika	13
4.3. Kraštotyros fondas	14
4.4. Kraštotyros darbai	14
4.5. LIBIS PĮ diegimas	14
4.6. Katalogų sistema. Informacinė veikla.....	15
4.7. Duomenų bazės.....	15
4.8. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas	15
5. METODINĖ IR PROJEKTINĖ VEIKLA	16
5.1. Kvalifikacijos kėlimas	16
5.2. Projektinė veikla	18
6. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS	20
6.1. Fondo būklė	20
6.2. Naujų dokumentų įsigijimas	21
6.3. Dokumentų nurašymas	22
6.4. Fondo panaudojimas	22
7. PERSONALAS	22
8. MATERIALINĖ BAZĖ	23

1. BENDROJI DALIS

2021 metais Trakų rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau SVB) dirbo įgyvendindama savo pagrindinius tikslus, didelį dėmesį skyrė: skaitymo skatinimui, gyventojų į bibliotekas sutelkimui, savivaldybės bibliotekų fondų komplektavimui, bendradarbiavimui su Trakų rajono savivaldybės meno, švietimo, kultūros įstaigomis, jaunimo, senjorų ir kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis, darbuotojų kvalifikacijos kėlimui, neformalaus vaikų ir suaugusiųjų švietimo plėtojimui, gyventojų etnokultūrinių, meninių ir kūrybinių kompetencijų ugdymui. Skatinome kultūros paveldo populiarinimą bei saugojimą ir etninės kultūros puoselėjimą, prisidėjome prie meninės kultūros sklaidos, sudarėme sąlygas gyventojams naudotis visiems prieinamais informacijos šaltiniais, prenumeruojamomis duomenų bazėmis.

Kaip ir kiekvienais metais, stengėmės tenkinti informacinius gyventojų poreikius – net ir labiausiai nutolę kaimai turi plačiajuostį internetą, vietos gyventojai yra mokomi kompiuterinio raštingumo, visi norintys bibliotekoje gali nemokamai naudotis belaidžiu internetu (Wi-Fi) ryšiu. Visa tai prisidėjo prie vietos bendruomenės gyvenimo kokybės gerinimo bei skaitmeninės atskirties mažinimo.

2021 m. SVB buvo pakankamai sudėtingi. Vis dar tęsiantis Covid-19 sukeltai pasaulinei pandemijai, teko dirbti paisant apribojimų, taisyklių ir tvarkų.

Iki balandžio 12 d. paslaugos buvo teikiamos tik bekontaktiu būdu. Neteikėme interneto ir skaityklos paslaugų. Knygos buvo išduodamos pagal išankstinį užsakymą ir grąžinamos be kontakto bibliotekos prieigose. Nuo gegužės 10 d., atlaisvinus karantiną, skaitytojai galėjo patys rinktis knygas fonde, naudotis skaityklomis. Iki tol nevyko kontaktiniai renginiai. Renginiai buvo apriboti ir lapkričio–gruodžio mėnesiais. Visa tai neigiamai veikė bibliotekos darbą. Per nuotolį iki gegužės teko dirbti ir NVŠ programoje „Kūrybiškumo saviraiškos studija“, kas tikrai nebuvo paprasta.

Nuo 2021 m. rugsėjo visos Lietuvos bibliotekos perėjo prie naujos, vieningos LIBIS (Lietuvos integrali bibliotekos informacijos sistema) sistemos versijos, kuri pradžioje veikė tik iš dalies. Perkeliant duomenis iš senosios programos versijos ir vėliau dirbant buvo daug nesklandumų. Pasigedome kasdieniam bibliotekos darbui reikalingų funkcijų. Mokymai vyko pavėluotai ir neinformatyviai. Turėjome problemų formuojant statistines ataskaitas.

2021 m. didelį dėmesį planuojant veiklas, organizuojant renginius kreipėme į Seimo nutarimus, kuriais 2021-ieji buvo paskelbti: Lietuvai pagražinti draugijos, Jono Karolio Chodkevičiaus, Vytauto Mačernio, Juozo Zikaro, kardinolo Vincento Sladkevičiaus, Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos, Juozo Lukšos-Daumanto, Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado, Lietuvos totorių istorijos ir kultūros, Archyvų ir Marijos Gimbutienės metais. Šiems metams paminėti Trakų SVB vyko įvairūs žodiniai, kompleksiniai bei vaizdiniai renginiai.

Įgyvendinant miesto tapatybės įvaizdžio kūrimą, kultūros ir meno plėtrą, skatinant gyventojų kultūrinį aktyvumą ir kūrybingumą, ugdant menines ir kultūrinės kompetencijas, skatinant kūrybinių raiškų įvairovę, buvo vykdomi projektai: „Migruojantis kinas 2021“, „Trio: dailė+muzika+poezija“, „Keliauk po Lentvarį su virtualiais knygų herojais“ AR orientacinis žaidimas.

Siekiant sudaryti sąlygas vaikams turiningai ir prasmingai praleisti laisvalaikį, Vaikų literatūros skyriuje, Lentvario ir Rūdiškių filialuose vyko vasaros dienos stovykla „BŪK: besidomintis, unikalus ir kūrybiškas!“. Stovyklos veiklą finansavo Trakų rajono savivaldybė. Vaikų literatūros skyriuje, Lentvario, Aukštadvario, Senujų Trakų, Rūdiškių filialuose buvo vykdoma neformaliojo švietimo programa „Kūrybiškumo saviraiškos studija“.

Trakų rajono bibliotekose 2021 metais skaitė 8 601 vartotojas, išduoti 296 239 dokumentai, iš viso rajono bibliotekose užregistruoti 149 538 lankytojai.

Trakų rajone gyvena 33 213 gyventojų, iš jų 25,9 proc. yra bibliotekos vartotojai.

Metinėje ataskaitoje analizuojama visa bibliotekos veikla, prieinamumas, pateikiami bibliotekos uždaviniai, jų vykdymo seka, vartotojų aptarnavimas, fondo būklė, kraštotyros bei metodinė veikla, bibliotekos renginiai.

2. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

2.1. Bibliotekų skaičius

Trakų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – SVB) bibliotekų tinklas nesikeitė, jį sudaro 16 bibliotekų: Trakų rajono savivaldybės viešoji biblioteka: Suaugusių vartotojų skyrius, Vaikų literatūros skyrius; 2 miesto filialai: Lentvario, Rūdiškių, ir 13 kaimo filialų: Aukštadvario, Bijūnų, Bražuolės, Čižiūnų, Dusmenų, Grendavės, Onušio, Paluknio, Rykantų, Senujų Trakų, Šklėrių, Šventininkų, Tiltų.

Trakų viešosios bibliotekos Suaugusių vartotojų skyrius, Vaikų literatūros skyrius, Lentvario ir Rūdiškių filialai skaitytojus aptarnauja 6 darbo dienas per savaitę: pirmadienį – šeštadienį; kaimo filialai – 5 darbo dienas per savaitę: antradienį – šeštadienį. SVB 2021 m. buvo atvira lankytojams vidutiniškai:

- ✚ SVB – 231 darbo diena;
- ✚ VB – 268 darbo dienas;
- ✚ MF – 302 darbo dienas;
- ✚ KF – 197 darbo dienas.

SVB 2021 m. tinklo paslaugų prieinamumas savivaldybės teritorijoje vienai bibliotekai vidutiniškai tenka 2 076 gyventojai.

2.2. Nestacionarinis aptarnavimas

Gyventojus, turinčius judėjimo negalią ar dėl kitų priežasčių negalinčius atvykti į biblioteką, nestacionariai aptarnauja knygnešiai. Knygnešiai – bibliotekos bičiuliai, dažniausiai skaitytojai, padedantys bibliotekos darbuotojams aptarnauti skaitytojus.

2.3. Knygnešystė

2021 m. bibliotekininkams talkino 266 knygnešiai.

	Knygnešių skaičius	Aptarnauta vartotojų	Išduota dokumentų
SVB	266	471	10 406
VB	85	121	4 349
MF	32	92	2 465
KF	149	258	3 592

Tarp kaimo filialų daugiausiai knygnešių Aukštadvario filiale – 47, aptarnauta – 56 vartotojai; Onušio filiale išduota daugiausia 1 000 dok.

2.4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

SVB darbuotojai, talkinant savanoriams, šeimos nariams, namuose aptarnavo 132 neįgalius ir senyvo amžiaus skaitytojus, aprūpindami juos periodika, knygomis ir kitais dokumentais.

Trakų viešojoje bibliotekoje veikia Lietuvos aklųjų bibliotekos kilnojamoji bibliotekėlė, kuri aptarnauja akluosius bei silpnaregius skaitytojus. Iš viso 2021 m. skaitė 2 skaitytojai, kurie apsilankė 6 kartus. Jiems buvo išduotos 85 garsinės knygos. Garsinių knygų fondas yra nuolat atnaujinamas, atsižvelgiant į aklųjų skaitytojų poreikius ir galimybes, todėl nuolat vyksta bendradarbiavimas su Lietuvos aklųjų biblioteka.

3. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS IR BIBLIOTEKOS REKLAMA

3.1. Vartotojų telkimas

Remiantis išankstiniais Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2021 m. Trakų rajono savivaldybėje gyveno 33 213 gyventojų (672 daugiau nei 2020 m.). Miestuose buvo registruoti 21 108 gyventojai, kaimuose – 12 105 gyventojai.

Trakų rajonas pasižymi tautybių įvairove. Didžiąją gyventojų dalį sudaro lietuviai, tačiau gyvena nemažai ir kitų tautybių žmonių: lenkų, karaimų, rusų, totorių, žydų ir kitų.

Vartotojų (8 601 vartotojai) 2021 m. tautinė sudėtis:

- ✚ Lietuvių – 6 065 (70,5, proc.);
- ✚ Lenkų – 1 845 (21,5 proc.);
- ✚ Rusų – 551 (6,4 proc.);
- ✚ Kitų – 140(1,6 proc.).

3.2. Gyventojų sutelkimo proc.

Gyventojų sutelkta 25,9 proc., tai yra 1,2 proc. mažiau nei pernai metais.

Vartotojų telkimo priemonės įvairios: straipsniai internetinėje erdvėje, socialiniuose tinkluose, periodinėje spaudoje, informacija skelbimų lentose, asmeniniai kvietimai, bendradarbiavimas su bendruomene, kitomis institucijomis, dalyvavimas projektuose. Netradicinių, elektroninių ir internetinių, edukacinių, mokymų paslaugų teikimas ir kt.

Vartotojų telkimui įtakos turi karantino metu taikyti bibliotekų veiklos apribojimai.

3.3. Vartotojų aptarnavimas

2021 m. SVB iš viso užregistruotas 8 601 vartotojas, iš jų perregistruota 6 640 vartotojų, naujai užregistruotas 1 961 vartotojas.

Vartotojų lyginamoji 2021 m. ir 2020 m. analizė

	Vartotojų skaičius		Skirtumas
	2021 m.	2020 m.	
SVB	8 601	8 821	-220
VB	2 015	1 957	+58
MF	3 390	3 386	+4
KF	3 196	3 478	-282

2021 m. kaimų filialuose, lyginant su 2020 m., užsiregistravo 282 vartotojais mažiau.

Vartotojai vaikai (iki 14 metų)

Trakų SVB užregistruota 2 831 vartotojas vaikas (2020 m. – 2 868). Vienai bibliotekai vidutiniškai tenka 177 vartotojai.

Vaikų vartotojų lyginamoji 2021 m. ir 2020 m. analizė

	Vaikų vartotojų skaičius		Skirtumas
	2021 m.	2020 m.	
SVB	2 831	2 868	-37
VB	804	752	+52
MF	1 217	1 241	-24
KF	810	875	-65

Lyginant su 2020 m., 2021 m. vartotojų vaikų iki 14 metų sumažėjo 37 vartotojais. Daugiausiai naujų vartotojų pritraukė Trakų viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius – 174.

3.4. Apsilankymų skaičius ir lankomumas

2021 m. SVB apsilankė 149 538 fiziniai lankytojai (2020 m. – 133 839), vidutiniškai 1 dienai tenka 647 lankytojai.

Lankytojų lyginamoji 2021 m. ir 2020 m. analizė

	Apsilankymų skaičius		Skirtumas
	2021 m.	2020 m.	
SVB	149 538	133 839	+15 699
VB	41 884	38 667	+3 217
MF	54 992	46 042	+8 950
KF	52 662	49 130	+3 532

Apsilankymų skaičius 2021 m., lyginant su 2020 m., padidėjo 15 699 apsilankymais.

Vaikų lankomumas

2021 m. vaikai SVB apsilankė 58 296 kartus (2020 m. – 59 529), 1 233 kartais mažiau nei 2020 m. Vienas vaikas bibliotekoje vidutiniškai apsilankė 72 kartus.

Vaikų lankytojų lyginamoji 2021 m. ir 2020 m. analizė

	Apsilankymų skaičius		Skirtumas
	2021 m.	2020 m.	
SVB	58 296	59 529	-1 233
VB	18 369	16 512	+1 857
MF	18 071	20 384	-2 313
KF	21 856	22 633	-777

3.5. Dokumentų išduotis ir skaitomumas

Per ataskaitinius metus SVB išduota 296 239 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 296 841)

	Viso	Išduotis į namus	Išduotis vietoje
SVB	296 239	136 521	159 718
VB	78 373	37 235	41 138
MF	135 947	42 074	93 873
KF	81 919	57 212	24 707

Vienam vartotojui vidutiniškai išduota 34 fiz. vnt. dokumentų.

Grožinės lit., šakinės lit. ir periodinių leidinių išduotis

	Grožinė	proc.	Šakinė	proc.	Periodika	proc.
	(be period.)		(be period.)			
SVB	138 329	46,7	41 769	14,1	116 141	39,2
VB	31 044	39,6	14 291	18,2	33 038	42,2
MF	60 553	44,5	19 933	14,7	55 461	40,8
KF	46 732	57,1	7 545	9,2	27 642	33,7

Tarp rajono skaitytojų populiariausia ir skaitomiausia yra grožinė literatūra. Jos išduotis siekia 46,7 proc.

Dokumentų išduotis vaikams

Iš viso vaikams SVB išduota 92 009 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 98 116). Vienas vartotojas vaikas vidutiniškai paėmė 28 fiz. vnt. dokumentų.

	Dokumentų išduotis vaikams		Skirtumas
	2021 m.	2020 m.	
SVB	92 009	98 116	-6 107
VB	23 083	24 398	-1 315
MF	42 182	47 130	-4 948
KF	26 744	26 588	+156

Vartotojams vaikams išduota 6 107 dok. mažiau nei pernai. Naujų technologijų diegimas ir jų prieinamumas skatina vaikus ir jaunimą laisvalaikį leisti bendraujant socialiniuose tinkluose, žaidžiant kompiuterinius žaidimus, ieškant reikiamos informacijos interneto svetainėse, skaitant el. knygas ir pan. Tai daro įtaką mažėjančiam fizinių dokumentų vartojimui.

3.6. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

2021 m. SVB vartotojams buvo skirtos 173 darbo vietos, įskaitant vartotojų kompiuterizuotas darbo vietas, iš jų:

- ✚ Viešojoje bibliotekoje – 36;
- ✚ Miesto filialuose – 48;
- ✚ Kaimo filialuose – 89.

Iki balandžio 12 d. paslaugos buvo teikiamos tik bekontakčiu būdu. Neteikėme interneto ir skaityklos paslaugų.

3.7. Internetas

Visuose SVB padaliniuose teikiamos nemokamos interneto paslaugos. Įrengtas bevielis interneto ryšys, bibliotekos vartotojai turi galimybę naudotis informaciniais šaltiniais savo mobiliuose įrenginiuose.

2021 m. iš viso:

- ✚ interneto vartotojų skaičius – 13 254;
- ✚ apsilankymų (seansų internete) skaičius – 29 239;
- ✚ suteikta konsultacijų – 7 485 lankytojams, iš viso – 890 val.

2021 m. SVB buvo 122 kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga, iš kurių 82 vartotojams, iš jų:

- ✚ Viešojoje bibliotekoje – 20;
- ✚ Miesto filialuose – 14;
- ✚ Kaimo filialuose – 48.

3.8. Vartotojų orientavimas ir mokymas

2021 m. eigoje naujai užsiregistravę skaitytojai buvo supažindinami su bibliotekos naudojimosi taisyklėmis, fondais, elektroniniu bibliotekos katalogu ir informacijos paieška, prenumeruojamomis duomenų bazėmis, tuo metu veikusiomis parodomis bei kitomis bibliotekos veiklomis. Taip pat vedamos ekskursijos po biblioteką mažiesiems skaitytojams, svečiams bei būsiesiems lankytojams.

Naudotis bibliotekos paslaugomis apmokytas 1 871 vartotojas, apmokymams skirta – 1 287 val. Vienam vartotojui apmokyti vidutiniškai skiriama 0,68 val.

Mokymai ir suteiktos konsultacijos gyventojams

2021 m. buvo vedami nemokami gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžmėnų mokymai. Kompiuterinio raštingumo kursuose mokėsi pradėdantieji ir pažėngusieji.

Kompiuterinio raštingumo mokymai

Suformavus 11 grupių buvo apmokyta 101 gyventojas, išduotas, mokymams skirtos 590 val.

Rugpjūčio 30 – rugsėjo 3 dienomis (18 akad. val.) vyko mokymai pradėdančiųjų grupei „Skaitmeninės technologijos TAU. Ateik, sužinok, išmok“. Mokymus sėkmingai baigė 10 dalyvių, kuriems įteikti pažymėjimai.

Naudotis el. paslaugomis apmokyti 3 763 vartotojai. Taip pat suteiktos 1 540 individualių konsultacijų, kurioms skirta 870 val.

„Prisijungusios Lietuvos“ projekto mokymai

Tęsiant projektą „Prisijungusi Lietuva“, bibliotekos lankytojams buvo surengti nuotoliniai skaitmeninio raštingumo mokymai „Bendradarbiavimas TAU. Bendrauk ir dalykis turiniu internete: Efektyvus laiko planavimas ir bendravimas“. Mokymų metu dalyviams buvo paaiškinta, kas sudaro skaitmeninę tapatybę, aptarti socialinių tinklų profiliai, jų slaptažodžiai ir sauga, papasakota, kaip apsisaugoti nuo duomenų vagysčių ir kaip galima apsaugoti savo el. paštą nuo elektroninių įsilaužėlių. Mokymų dalyviai gilino žinias apie saugų ir atsakingą bendravimą el. paštu, sužinojo, kokie yra etiško bendravimo principai internete, atliko praktines užduotis.

Nuotoliniai mokymai vyko sausio 7, 12, 14, 19, 21 dienomis. Dalyviams buvo pristatytos šios temos: „Pristatymų rengimas“, „Viešosios paslaugos internetu kiekvienam“, „Sumaniau apsipirkime ir atsiskaitykime internetu“, „Planuokime laisvalaikį internetu“.

Kursai skirti pažengusiems vartotojams.

„Mokomųjų vaizdo įrašų sukūrimas“ – mokymo metu sukurti 5 vaizdo įrašai apie tai, kaip naudotis įvairiomis elektroninėmis paslaugomis:

- ✚ „Apsipirkimas elektroninėje erdvėje“;
- ✚ „Kaip skirti 1,2 proc. paramą gavėjams“;
- ✚ „Kaip papildyti telefono sąskaitą internetu“;
- ✚ „Komunalinių mokesčių apmokėjimas per elektroninę bankininkystę“;
- ✚ „Skelbimo patalpinimas“.

Projektas „Prisijungusi Lietuva“ mokymų ir tiesioginių transliacijų ciklai

Transliacijų ciklo „Saugesnio interneto savaitė“ (vasario 8–11 d.) metu vyko nuotoliniai mokymai „Būkime saugūs internete“ bei „Dokumentų kūrimas internete ir dalijimasis su kitais“. Dalyviai nuotoliniu būdu sprendė testus šiomis temomis: „Draugiško interneto testų savaitė“, „E. valdžios paslaugos – pasitikrink žinias!“, „Apsipirkimas internetu – pasitikrink žinias!“. Peržiūrėję vaizdo medžiagą: „Būk saugus internete“, „Kaip išvengti sukčių virtualioje erdvėje“, „Žalingas turinys internete“, „Asmeninė informacija internete“, dalijosi praktine patirtimi, kaip apsisaugoti nuo internetinių sukčių bei išlikti budriems.

Buvo vedami nuotoliniai mokymai „Būk aktyvus, unikalus ir verslus!“, kuriuose aptartas saugus naršymas internete, interneto svetainių kūrimas, informacijos platinimas socialiniuose tinkluose, pristatyta, kaip atskirti saugias ir patikimas svetaines.

Trakų viešosios bibliotekos darbuotojai dalyvavo nuotolinėje, tiesioginėje konferencijoje #PrisijungusiLietuva. Ar prisijungėme?, kuri transliuota iš Lietuvos Respublikos Seimo rūmų. Konferencijos pradžioje buvo rodomas vaizdo reportažas apie Lietuvos bibliotekose teikiamas inovatyvias paslaugas, tarp kurių parodytos ir Trakų viešosios bibliotekos naujovės – šviečiantys molbertai, interaktyvios grindys. Skaitmeninės savaitės išvakarėse surengtoje konferencijoje apžvelgti skaitmeninio amžiaus iššūkiai.

„Skaitmeninė savaitė 2021“ / „All Digital Week 2021“ kovo 22–28 d. „Skaitmeninės savaitės“ metu buvo kviečiama stebėti 5 tiesiogines vaizdo transliacijas su profesionaliais pranešėjais:

✚ „Skaitmeninė visuomenė – kvietimas augti“, kurios metu skaitmeninių inovacijų ekspertas Elijus Čivilis ir kibernetinio saugumo ekspertė Vilma Škarnulytė apžvelgė šių dienų skaitmeninius iššūkius.

✚ „Darbo vietų transformacija“, kurios metu buvo kalbama apie daugeliui mūsų įprastos darbo vietos ofise ar biure persikėlimą į namus. Kelti klausimai apie tai, ko išmokome, ką reikėtų žinoti ir kokių principų laikytis dirbant nuotoliniu būdu. Diskusijoje dalyvavo vadovavimo konsultantas, personalo ekspertas Saulius Jovaišas ir verslo atsparumo ekspertas Edvinas Kerza.

✚ „Debesų kompiuterija“, kurioje dalyvavo inovacijų ekspertas Arnoldas Lukošius ir „Auk su „Google“ programos lektorius Domas Vyšniauskas. Kalbėta apie darbo dokumentų, asmeninių nuotraukų ar kitos informacijos laikymą „debesyje“, aptarta, kaip tai daryti saugiai.

✚ „Kaip (iš)GYVENTI tarp ekranų?“, kurios metu Skaitmeninės etikos centro steigėjos Rasa Jauniškienė ir Renata Gaudinskaitė kalbėjo apie tai, ką turėtume žinoti, kad darbas ir / ar pramogos internete būtų ne tik malonumas, bet ir neturėtų neigiamų padarinių?

✚ „Finansinis saugumas internete“, kurios metu Audrius Šapola, SEB banko Prevencijos departamento direktorius, LBA Finansinių nusikaltimų prevencijos komiteto pirmininkas ir Žygeda Augonė, „Swedbank“ Lietuvoje banko informacinės saugos vadovė dalino patarimus, ką reikia žinoti

šiandien, norint saugiai atlikti finansines operacijas internete, kaip elektroninėje erdvėje apsipirkti, taupyti ir / ar investuoti.

Rugsėjo 22 d. bibliotekoje vyko tiesioginė transliacija „Parama verslo plėtrai kaimo vietovėse“, kurioje Nacionalinės mokėjimo agentūros atstovė Genovaitė Beniulienė kalbėjo apie paramą verslo plėtrai, teikiamą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programą. Transliacijos žiūrovai turėjo galimybę sužinoti, kas gali kreiptis paramos, susipažinti su paramos teikimo sąlygomis, paraiškų vertinimo tvarka, išgirsti apie tai, kokius įsipareigojimus tektų prisiimti gavus paramą.

3.9. Mokamos paslaugos

Trakų SVB teikia mokamas paslaugas, remiantis patvirtintu Trakų rajono savivaldybės tarybos 2020-05-28 sprendimu Nr. S1E-109. Vartotojai moka už skaitytojo pažymėjimo išsigijimą, dokumentų švietimą, spausdinimą spalvotu ir nespalvotu spausdintuvais, skenavimą, dokumentų įrišimą, dokumentų laminavimą, teksto surinkimą, bibliografinių sąrašų ir rodyklių sudarymą, dokumentų atsiuntimą iš kitų bibliotekų per tarpbibliotekinį ir tarptautinį tarpbibliotekinį abonementą. Teikiamos nuomos paslaugos: salės, multimedijos įrangos, kino įrangos su aptarnavimu.

Kaime biblioteka dažniausiai yra vienintelė vieta, kurioje gyventojai turi galimybę spausdinti ar kopijuoti dokumentus. Per 2021 m. SVB iš viso padaryta 16 643 kopijų vartotojams, iš jų fotokopijų popieriuje – 5 349 lapai.

Iš viso per 2021 m. spec. lėšų surinkta 2 700 Eur.

3.10. Nemokamos paslaugos

Trakų SVB taip pat teikia ir nemokamas paslaugas: spaudinių išdavimas į namus ne ilgiau kaip vienam mėnesiui; naudojimasis periodika ir retais spaudiniais skaityklose, garsinių ir knygų Brailio raštu išdavimas akliesiems ir silpnaregiams; spaudinių pristatymas į namus neįgaliesiems; galimybė naudotis bibliotekos elektroniniu katalogu ir kitomis informacijos priemonėmis; darbas kompiuteriu su prieiga prie interneto, kompiuterinio raštingumo kursai.

3.11. Renginiai

Trakų SVB savo veiklas vykdė visus 2021 metus – tiek gyvai, tiek nuotoliniu būdu virtualioje erdvėje.

2021 m. buvo suorganizuoti 849 masiniai renginiai (2020 m. – 792), iš jų 253 renginiai – virtualioje erdvėje. Iš viso renginiuose dalyvavo 10 717 fizinių lankytojų (2020 m. – 9 752).

Renginiai ir jų lankytojai

	Renginių sk.	Iš jų virtualius	Kompleksiniai renginiai	Žodiniai renginiai	Vaizdiniai renginiai	Fizinių lankytojų sk.	Virtualus apsilank. sk.
SVB	849	253	310	234	305	10 717	36 358
VB	244	68	96	58	90	4 753	7 363
MF	242	59	113	71	58	2 749	16 891
KF	363	126	101	105	157	3 215	12 104

Iš jų – 437 renginiai buvo skirti vaikams (2020 m. – 398), kuriuose apsilankė 6 166 lankytojai vaikai (2020 m. – 5 059).

Renginiai vaikams ir jų lankytojai

	Renginių sk.	Kompleksiniai renginiai	Žodiniai renginiai	Vaizdiniai renginiai	Fizinių lankytojų sk.
SVB	437	164	156	117	6 166
VB	121	35	49	37	2 666
MF	132	62	46	24	1 609
KF	184	67	61	56	1 891

2021 m. įvairiomis darbo formomis ir priemonėmis minėjome svarbias Lietuvai datas: Lietuvai pagražinti draugijos, Jono Karolio Chodkevičiaus, Vytauto Mačernio, Juozo Zikaro, kardinolo Vincento Sladkevičiaus, Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos, Juozo Lukšos-Daumanto, Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado, Lietuvos totorių istorijos ir kultūros, Archyvų ir Marijos Gimbutienės metus.

Bibliotekos renginiais paminėjome Laisvės gynėjų dieną – Sausio 13, Lietuvos valstybės atkūrimo dieną – Vasario 16, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną – Kovo 11, Gedulo ir vilties dieną – Birželio 14, Mindaugo karūnavimo dieną – Liepos 6, Juodojo kaspino dieną – Rugpjūčio 23, Tarptautinę vaikų gynimo dieną, Pasaulinę Žemės dieną, Pasaulinę gyvūnų globos dieną, Saugaus interneto dieną, Europos dieną. Rengėme parodas valstybinėms šventėms ir įžymioms datoms, žymių žmonių bei rašytojų jubiliejams paminėti.

Vykdėme Nacionalinės Lietuvos bibliotekų ir Šiaurės šalių bibliotekų savaitės renginiuose, Metų knygos rinkimų ir „Knygų Kalėdų“ akcijose, vasaros skaitymo varžytuvėse „Skaitymo iššūkis“, organizavome tradicinius literatų vakarus. Taip pat tradiciškai organizavome susipažinimo su biblioteka ekskursijas pradinukams ir darželinukams, edukacinius užsiėmimus ir kūrybines dirbtuves vaikams.

Vyko teminės bei meno parodos: keramikos darbų, tapybos, fotografijos, knygų ir kt. Organizavome knygų pristatymus, susitikimus su rašytojais, knygų leidėjais, menininkais, žymiais kraštiečiais, teisininkais, politikais, Lietuvai nusipelnusiais žmonėmis, įvairių akcijų dalyviais.

Tradiciskai 2021-uosius pradėjome pilietine akcija „Atmintis gyva, nes liudija“, skirta Sausio 13-ajai – Laisvės gynėjų dienai paminėti. Biblioteka kartu su visa Lietuva dešimčiai minučių languose uždegė vienybės ir atminties žvakutes. Nuo 11 val. bibliotekoje skambėjo „Mūsų Laisvės dainos“, ekrane buvo demonstruojama Sausio 13-osios įvykių dokumentika, sausio mėnesio įvykių fragmentai.

Didelio pasisekimo sulaukė tęstinio projekto „TRIO: dailė+muzika+poezija“ renginių ciklas. Kartu su „AP galerija“ ir jos galerininke V. Jankiene rugpjūčio – rugsėjo mėn. buvo organizuojamos keturios meno degustacijos, iš kurių dvi vyko Trakuose ir po vieną Lentvaryje bei Rūdiškėse. Jų metu dalyviams buvo pristatyta net 160 tapybos, grafikos, akvarelės, fotografijos lietuvių autorių meno kūrinių. Šį projektą finansavo Lietuvos kultūros taryba ir Trakų rajono savivaldybė.

2021 m. buvo vykdomas dar vienas tęstinis projektas „Migruojantis kinas 2021“, kurio metu buvo parodyta 12 kino filmų. Jie buvo demonstruojami ne tik Trakų mieste, bet ir Aukštadvario, Onušio, Senųjų Trakų seniūnijose. Į bibliotekos organizuojamus kino seansus susirinkdavo nuo 30 iki 100 įvairaus amžiaus kinomanų – iš viso filmų peržiūrose dalyvavo apie 504 žiūrovus. Prieš filmo „Tapytojas ir vagis“ pristatymą ir peržiūrą vyko susitikimas su režisiere, UAB „Editos kastingas“ vadove, kraštiečiu Edita Kabaraite, kuri papasakojo apie save, savo santykį su Trakais, pristatė savo

veiklas bei dalyvavimą televizijos projektuose. Taigi, 2021 m. demonstruotus filmus galima būtų apibūdinti taip: kino filmai „Triumfas“ bei „Tapytoja ir vagis“ sulaukė vyresnio amžiaus žmonių dėmesio, „Nauja tvarka“ buvo populiarus tarp jaunimo, animaciniai filmukai „Vampyrukas“ bei „Gordonas ir Padi“ džiugino mažuosius žiūrovus, filmas šeimai „Suteik man sparnus“ subūrė Aukštadvario bendruomenę, o „Širdžių dama“ bei „Sniego daugiau nebus“ pavergė įvairaus amžiaus publiką. Šio projekto rėmėjai Lietuvos kultūros taryba ir Trakų rajono savivaldybė. Partneriai: Trakų kultūros rūmai ir Trakų bendruomenė „Santalka“. Projektui pasibaigus buvo sukurtas reklaminis videoreportažas.

Taip pat Trakų viešoji biblioteka, kartu su Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centru bei Globos centru „Vaikai yra vaikai“ minėdama Globos savaitę, kvietė šeimas drauge pasimėgauti kino filmo „Paslaptingas sodas“ (rež. Marc Munden, 2020) akimirkomis.

Dalyvavo festivalyje „Nepatogus kinas“. Tai nuo 2007 m. kasmet vykstantis tarptautinis žmogaus teisių dokumentinių filmų festivalis. Festivalio metu demonstruotos 5 virtualios transliacijos, kurių metu buvo rodomi filmai. Po filmų bibliotekų lankytojai galėjo dalyvauti virtualiuose filmų aptarimuose bei diskusijose.

Vyko „Lithuanian Shorts“ agentūros organizuojamame renginių cikle, kurio metu rodomos įvairios trumpųjų filmų programos. Prancūzijoje 2012-aisiais gimusi šventė siekia atkreipti dėmesį į trumpuosius filmus, pasidžiaugti režisierių laimėjimais ir kartu žiūrėti gerą kiną. Programoje buvo pristatyti 6 Europos kino kūrėjų trumpametražiai filmai vaikams be dialogų, trunkantys kelias minutes.

Trakų viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje buvo vykdoma **Neformaliojo švietimo programa** „Kūrybiškumo saviraiškos studija“. Studija vykdo dvi pakraipas: teatro saviraišką ir kūrybines dirbtuves. Studijos dalyviai plėtėsi – buvo įkurtos vaikų grupės Lentvario, Rūdiškių, Aukštadvario, Senujų Trakų filialuose.

2021 m. Trakų viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius pradėjo rengti rytmečius tėveliams su pačiais mažiausiais 0–3 metų vaikais. Jau įvykę renginiai sulaukė tikslinės skaitytojų grupės susidomėjimo, todėl planuojame juos rengti ir kitais metais bent kartą per mėnesį. Kiekvienas užsiėmimas remiasi skirtinga, tėveliams aktuali literatūra, stengiasi pradžiuginti ir pamokyti. Tėveliams siūlomos vis kitos išraiškos formos – ne tik knygos, bet ir dainelės, žaidimai, vaidinimai.

Trakų viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius pačius smalsiausius kvietė į Inovatyvių technologijų būrelį. Užsiėmimų metu dalyviai žaidimo forma susipažino su programavimo, robotikos pagrindais bei turėjo galimybę išbandyti naujausias technologijas.

Dalyvavome ankstyvojo skaitymo skatinimo projekte „Knygų startas“, skirtame 2021 metais gimusiems kūdikiams ir jų tėveliams. Ankstyvojo skaitymo skatinimo lauknešėlių sudaro specialią „Knygų starto“ kuprinėlę, I. Zalieckienės knygelę „Kapt kapt kapt“, atitinkanti 0–3 metų vaikų galimybes ir poreikius, atvirukai su Nacionalinės bibliotekos specialistų kurtais patarimais, kaip skaityti su vaikais, ir spalvingi skirtukai. Lauknešėlius dalinome Trakų Vaikų literatūros skyriuje, Lentvario ir Rūdiškių miesto filialuose, atsiimta 30 kuprinėlių.

Kalėdas ir Naujuosius metus tradiciškai pasitikome įvairių renginių gausa. Pradedant tradicine Kalėdinių puokščių ir žaisliukų paroda, leidyklų „Baltos lankos“ ir „Raidynėlis“ Knygų muge, susitikimais su rašytojais ir jų knygų pristatymais, baigiant netradiciniais renginiais, tokiais kaip kūčiukų kėpyklėle bibliotekoje, tapyba ant porceliano ir vandens, muiliukų ir namų aromatų gamyba. Buvo mokoma knygrišystės amato ir siūti siuvimo mašina.

3.12. Bibliotekos įvaizdžio formavimas

Visa informacija apie Trakų viešosios bibliotekos paslaugas ir veiklą skelbiama bibliotekos interneto svetainėje www.trakubiblioteka.lt., Trakų rajono savivaldybės interneto svetainėje www.trakai.lt, Lietuvos bibliotekų portalo svetainėje www.bibliotekos.lt, respublikinėse e. svetainėse: www.delfi.lt, www.regionunaujienos.lt, www.manokrastas.lt, www.etaplus.lt, socialiniuose tinklalapiuose www.delfi.lt, <http://metuknygosrinkimai.skaitymometai.lt/>, www.blogspot.com, www.facebook.com.

Respublikiniuose laikraščiuose: „Žaliasis pasaulis“, „Tremtinys“, „XXI amžius“, „Lietuvos rytas“, „Verslo žinios“ buvo publikacijos apie renginius, „7 meno dienos“ – publikacijos apie parodas, 17 straipsnių žurnale „Tarp knygų“ ir 33 - rajono laikraštyje „Trakų žemė“.

Publikacijos spaudoje ir internete:

- Iš viso parašyta straipsnių – 312;
- Publikuota spaudoje – 102;
- Rajono spaudoje – 33;
- Respublikinėje spaudoje – 69.

312 bibliotekos darbuotojų straipsnių buvo publikuojami internetinėje erdvėje.

4. KRAŠTOTYROS IR INFORMACINĖ VEIKLA

4.1. Kraštotyros veikla

2021 m. Trakų SVB:

- tęstas informacijos rinkimas ir saugojimas Trakų kraštui svarbiomis – istorijos, kultūros, politikos, turizmo ir kt. – temomis;
- rinkta medžiaga apie žymius kraštiečius, kūrėjus, svarbius Trakų krašto įvykius, iniciatyvas, vykdytus projektus;
- minint įsimintinus krašto ir Lietuvos įvykius, svarbias sukaktis, aktualizuota ir viešinta surinkta medžiaga;
- kraštotyros fondas pildytas naujais, aktualiais leidiniais.

Siekiant viešinti Trakų viešosios bibliotekos surinktą medžiagą buvo rengiamos kraštotyros-literatūros parodos skirtos paminėti svarbius Trakų krašto įvykius.

Taip pat buvo rengtos parodos, skirtos įvairioms datoms paminėti: Europos paveldo dienos; Europos judumo savaitei; Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei ir kt.

Siekiant lankytojams pristatyti Kraštotyros fondo naujoves, parengta literatūros paroda „Leidiniai, 2020 m. praturtinę kraštotyros fondą“.

Rugsėjo mėnesį parengta Europos paveldo dienoms skirta virtuali viktorina „Įspūdingi paveldo objektai“, kurioje buvo pateikti klausimai apie Lietuvos ir Trakų rajono paveldo objektus.

4.2. Suaugusių vartotojų aptarnavimas kraštotyros tematika

2021 metais iš Trakų viešosios bibliotekos Suaugusių vartotojų skyriaus Kraštotyros fondo išduota 3 281 vnt. dokumentų, iš kurių 2 419 buvo knygos. Per metus atsakyta į 243 kraštotyros užklausas. Bibliotekos lankytojai ieškojo informacijos įvairiomis, su Trakų kraštu susijusiomis temomis: krašto istorijos, kultūros, gamtos, architektūros. Taip pat ieškota informacijos apie žymius žmones, kraštiečių kūrybą, bendruomenes ir kt.

„Vorutos“ fondas pateikė užklausą parengti publikacijų apie monsinjorą Vytautą Pranciškų Rūką bibliografiją. Daug užklausų, susijusių su Trakų ir jų apylinkių istorija ir lankytiniais objektais, pateikė Trakų turizmo informacijos centras. Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Vilniaus pasienio rinktinė į biblioteką kreipėsi ieškodama medžiagos apie pasienietį Gintarą Žagunį. Užklausą dėl 1998 m. Trakų pilyje surengtos ekslibrisų parodos pateikė Kauno viešoji biblioteka. Taip pat į Trakų viešąją biblioteką buvo kreiptasi ieškant informacijos apie Trakų rajone esančią Būklių gyvenvietę.

4.3. Kraštotyros fondas

Trakų SVB kraštotyros fonde saugomos knygos, periodiniai leidiniai, aplankai, įvairūs archyvai, susiję su Trakų kraštu ir jo žmonėmis.

2021 m. kraštotyros fondą papildė 21 leidinys. Iš viso fondą sudaro 2 799 dokumentai.

Kraštotyros fondą 2021 m. su Trakų kraštu supažindinančios knygos. Gauta knygų apie istoriją, politiką, kultūrą, meną, žymius žmones ir grožinės literatūros.

4.4. Kraštotyros darbai

2021 m. Trakų SVB fondas pasipildė 23 kraštotyros darbais. Iš viso jų yra 576.

	Informacinių leidinių fondo dydis	Kraštotyros darbai	
		Iš viso	Parengta 2021 m.
SVB	2 799	576	23
VB	1 197	161	8
MF	544	82	2
KF	1 058	333	13

Kraštotyros fondą papildė 16 parengtų 2021 m. Bibliotekų kronikų, 3 aplankai:

- ✚ „Publikacijų apie monsinjorą Vytautą Pranciškų Rūką bibliografija“;
- ✚ „2021 m. nauji Trakų rajono savivaldybės tarybos nario – mero rinkimai“;
- ✚ „Bibliotekininką globojantis angelas“.

Taip pat buvo parengta: albumas „Filatelija“, kuriame suklasifikuoti ir sudėti bibliotekoje sukaupti filatelijos objektai; 2021 m. Trakų viešosios bibliotekos kronika.

2021 m. buvo pildoma internetinė svetainė „Vilnijos vartai“, skirta Vilniaus apskrities bibliotekų kraštotyros informacijos sklaidai internete. Parengtos dvi biogramos apie Trakų kraštui nusipelnčius žmones – architektą Stanislovą Mikulionį ir kraštiečių Romualdą Tinfavičių.

2021 m. peržvelgus kraštiečių išleistas poezijos knygas ir atrinkus leidinius, kuriuose išspausdinti eilėraščiai apie Trakus, Trakų viešosios bibliotekos fonde buvo išskirtas naujas skyrius – „Eilėraščiai apie Trakus“. Kiekviename leidinyje, perkeltame į šį skyrių, sužymėti temą atitinkantys eilėraščiai.

Publikacijos apie kraštotyros darbą skelbtos respublikinėje ir rajoninėje spaudoje ir internetinėje erdvėje.

4.5. LIBIS PĮ diegimas

2021 m. biblioteka ir toliau tęsė LIBIS diegimą, kurdama knygų ir analizikos elektroninius katalogus. Iš viso 2021 metų pabaigoje elektroniniame kataloge yra 117 757 bibliografiniai įrašai. 2021 m. buvo tęsiamas ir analizinio katalogo kūrimas, 2022 m. pradžioje yra 37 612 bibliografinių

įrašų. Iš jų rajoninių laikraščių („Galvės” ir „Trakų žemės”) – 28 845 bibliografiniai įrašai. Per 2021 m. elektroninis katalogas papildė 2 876 bibliografiniais įrašais, iš jų 176 – rajoninių laikraščių.

Trakų VB Suaugusių vartotojų skyriaus bibliografinių įrašų elektriniame kataloge skaičius – 92,2 proc.

Visi VB filialai pildo bibliotekos elektroninį katalogą. 2021 m. Skaitytojų aptarnavimo posistemis startavo Bijūnų, Onušio, Senųjų Trakų, Dusmenų, Rykantų kaimo filialuose.

4.6. Katalogų sistema. Informacinė veikla

LIBIS Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas 2021 m. papildytas 176 rajoninių laikraščių analiziniais įrašais – 46 iš „Galvės“, 130 iš „Trakų žemės“. Sukurti 244 analiziniai respublikinių leidinių įrašai ir suskaitmeninti 244 laikraščiai bei žurnalai apie Trakų krašto įvykius, kraštiečių nuopelnus, pasiekimus. Iš viso 2021 m. metais sukurta 420 analizinių įrašų.

4.7. Duomenų bazės

Skaitytojai ir lankytojai gali naudotis Trakų viešojoje bibliotekoje prenumeruojamomis duomenų bazėmis. 2021 metais „Infolex“ teisinės duomenų bazės informacija naudojosi 1 568 lankytojai, „NAXOS Music Library“ – 2 556, „EBSCO Publishing“ – 286 ir „BNS“ – 120. Prisijungimų aktyvumą lėmė informacijos viešinimas ir galimybė prisijungti nuotoliniu būdu. Lankytojams buvo parengti nuotoliniai elektroninių duomenų bazių pristatymai.

Vartotojai susipažini ir naudojami su 2 užsienio ir 2 lietuviškomis duomenų bazėmis:

✚ „Infolex“ – teisinė duomenų bazė, kurioje talpinami teisės aktai, teismų nutartys, sprendimai, Europos Teisingumo Teismo dokumentai, Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimai.

✚ „EBSCO Publishing“ – viso teksto mokslinių straipsnių duomenų bazių paketas socialinių, humanitarinių, medicinos, technikos mokslo sričių tema anglų ir kt. kalbomis.

✚ „NAXOS Music Library“ pateikia klasikinės, džiazo, pasaulio tautų folkloro, šiuolaikinės populiariosios, roko muzikos įrašus. Duomenų bazėje talpinama kompozitorių ir atlikėjų biografijos, muzikos terminų žodynai ir kita informacija.

✚ „BNS“ – didžiausia Baltijos šalių naujienų agentūra, teikianti svarbiausias politikos, verslo, kultūros ir kitų sričių naujienas iš Lietuvos, Baltijos šalių ir pasaulio.

2021 m. vyko 3 duomenų bazių pristatymai, kuriuose dalyvavo 37 lankytojai.

Rajoninėje ir respublikinėje spaudoje skelbtos publikacijos apie mokymus, tiesiogines transliacijas, duomenų bazių pristatymus.

4.8. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

2021 m. buvo atsakyta į 15 814 bibliografinių užklausų, iš jų 5 137 užklausos įvykdytos elektroninėmis priemonėmis.

	Informacinių užklausų gauta	Informacinių užklausų įvykdyta	Iš jų: El. priemonėmis
SVB	16 823	15 814	5 137
VB	3 433	2 882	997
MF	4 073	3 710	2 245
KF	9 317	9 222	1 895

Atsakant į užklausas buvo naudojamos knygomis, periodika, enciklopedijomis, žinytais, internetu, elektroninėmis duomenų bazėmis. Pagal užklausų tematiką daugiausia atsakyta į istorijos ir geografijos – 34; 13 – meno; po 12 – grožinės literatūros ir visuomenės mokslų; religijos – 5 ir t. t.

5. METODINĖ IR PROJEKTINĖ VEIKLA

Trakų SVB buvo organizuojami seminarai, pasitarimai, praktiniai mokymai, gerosios patirties pasidalijimai, skirti profesionalumui ugdyti. Dauguma jų įvyko nuotoliniu būdu.

Trakų SVB direktorė D. Banevičienė dalyvavo Regiono bibliotekų tarybos posėdyje, kuris vyko Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus bibliotekoje. Posėdžio metu buvo pasidalinta gerąja darbo patirtimi, aptartos svarbiausios bibliotekininkų aktualijos.

Trakų viešojoje bibliotekoje darbuotojams vyko Trakų rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro organizuotas mokymų ciklas (2 mok. – gyvai, 2 – nuotoliniu būdu) „Asmeninė motyvacija profesinei veiklai“.

5.1. Kvalifikacijos kėlimas

Iš viso vyko 47 mokymai, kuriuose kvalifikaciją kėlė 39 darbuotojai.

Kėlė kvalifikaciją seminaruose / mokymuose:

✚ Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos organizuotuose mokymuose: „Edukacinės veiklos bibliotekoje: galimybės ir iššūkiai“, „Kaip atpažinti vartotoją sergantį epilepsija ir pirmosios pagalbos suteikimas“, „Žinojimas šalina kliūtis“, „Renginių organizavimo ABC“, „EBSCO Publishing duomenų bazės turinys“, „Paieška EBSCO duomenų bazėje – praktikumas“, „NAXOS Music Library ir EBSCO Publishing duomenų bazių administravimas“, „Kraštotyros darbo aktualinimas bibliotekoje“, „Kūrybinio paketo įrangos praktinio panaudojimo galimybės“;

✚ Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos organizuotame „Skaitymo festivalyje“;

✚ Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos mokymuose: Kultūrinės edukacijos forumas „Kultūra atrakina“, edukaciniame renginyje „Naujos Lietuvos Raudonosios knygos pristatymas“;

✚ „Prisijungusi Lietuva“ mokymuose: „Inžinerijos paketo įrangos praktinio panaudojimo galimybės“, „Kūrybinio paketo įrangos praktinio panaudojimo galimybės“;

✚ Kauno apskrities viešosios bibliotekos konferencijoje „Biblioteka visiems. Konferencija+“;

✚ Vievio kultūros centro organizuotame seminare Ukmergėje „Kultūros inovacijų kūrimas ir valdymas“, Elektrėnuose – „Naujas požiūris į kultūros įstaigų vaidmenį kuriant laimingą visuomenę“;

✚ UAB „Factus Sum“ seminare „Darbo užmokesčio nustatymas po 2021-09-01 biudžetinėse įstaigose“.

Kėlė kvalifikacijos kėlimo nuotoliniuose seminaruose / mokymuose:

✚ Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos organizuotuose mokymuose: „LIBIS naujos aplinkos mokymai“ ir „LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemės mokymai“, „Bendravimas su įvairaus amžiaus bibliotekos vartotojais, konfliktų sprendimas“, „LIBIS administravimas“, „NAXOS Music Library ir EBSCO Publishing duomenų bazių administravimas“,

„Microsoft Make Code – pirmoji pažintis su programavimu ir galimas taikymas edukacijose“, „Bendravimo su vaikais ypatumai“, „Bibliotekos komunikacija: galimybės ir iššūkiai“, „Tarpinstitucinis bendradarbiavimas ir projektinė veikla – pradžiamokslis“, „Kultūros paveldas ateičiai: atrask, dalinkis ir mokykis“ ir 3 dalių nuotoliniuose mokymuose „Ką apie sveikatinimą turi žinoti kiekvienas bibliotekininkas?“. Pirmasis seminaras: „Pandemija ir vakcinavimas – ką turime žinoti kiekvienas“, antrasis – „Žalioji Europos susitarimas. Ką jis duos Lietuvai ir žmonių sveikatai“, trečiasis – „Vėžio prevencijos programa“;

- ✚ LNB organizuotuose nuotoliniuose mokymuose „LIBIS administravimas“;

- ✚ Lietuvos aklujų bibliotekos nuotoliniuose mokymuose „Lengvi tekstai keičia kasdienybę! Nauji sprendimai bibliotekoms ir globos įstaigoms“, „Biblioteka visiems. Ką pasiūlyti kitaip skaitančiam vartotojui“;

- ✚ Projekto „Prisijungusi Lietuva“ mokymuose: „Inžinerijos paketo įrangos praktinio panaudojimo galimybės“, „Prisijungusios Lietuvos“ organizuotame nuotoliniame seminare „Išmani biblioteka – erdvė kurti ir augti“, „Programavimo paketo įrangos praktinio panaudojimo galimybės“, „Planuokime laisvalaikį internete“, „Skaičiuoklė darbui ir namams“, „Bendradarbiavimas TAU. Bendrauk ir dalinkis turiniu internete: dokumentų kūrimas internete ir dalijimasis su kitais“, „Bendradarbiavimas TAU. Bendrauk ir dalinkis turiniu internete: skaitmeninių nuotraukų apdorojimas ir saugus dalijimasis“, „E. bendruomenės TAU: būk aktyvus, unikalus ir verslus“, „Būkime saugūs internete“, „Karjeros galimybės TAU: inovatyvus savęs pristatymas“;

- ✚ Projekto „Prisijungusi Lietuva“: konferencijoje „#PrisijungusiLietuva. Ar prisijungėme?“;

- ✚ Elektrėnų švietimo paslaugų centro seminare „Asmeninis efektyvumas ir laiko valdymas“;

- ✚ Rimvydo Valatkos seminare – „Kūrybinis rašymas su Rimvydu Valatka“;

- ✚ Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos nuotolinėje konferencijoje „Quo vadis, kraštotyra?“, mokymai „Skaitymas kitaip: „Sensorinių skaitymų“ organizavimo metodika ir įgyvendinimas bibliotekoje“;

- ✚ ESET Lietuva mokymai „Kibernetinio saugumo kursai“;

- ✚ Lietuvos „Žinijos“ draugijos mokymai: „Kompiuteris draugas ar priešas? Nuotolinio mokymosi ir darbo galimybės naudojant „Zoom“ ir „Skype“ programas“, „Virtuali realybė šių dienų kontekste Halooweeno projektas su virtualios realybės programa „Sracht“, „Socialinis darbas su vyresnio amžiaus žmonėmis XXI a. kontekste ir kylantys iššūkiai“, „Bendravimo ir bendradarbiavimo technikos ir praktiniai užsiėmimai, siekiant konstruktyvaus dialogo tarp žmonių“.

2021 m. viešoji biblioteka, būdama metodinio darbo centru rajone, vykdė šias funkcijas:

- ✚ Pagal numatytą vidaus kontrolės darbo planą vyko spaudinių ir kitų dokumentų fondo patikrinimai: Bražuolės, Čižiūnų ir Šklėrių filialuose;

- ✚ Į bibliotekos filialus buvo išvykta 32 kartus, atlikti bibliotekinio darbo patikrinimai, kurių metu tikrinta: veiklos apskaita, dokumentų tvarkymas, gyventojų bibliotekinio aptarnavimo organizavimas, darbas su spaudinių ir kitų bibliotekinių dokumentų fondais, darbas su skolininkais ir kt.

2021 m. priimta ir apmokyta 12 naujų darbuotojų.

5.2. Projektinė veikla

Trakų rajono savivaldybės viešoji biblioteka teikė 4 projekto paraiškas Lietuvos kultūros tarybos TKR Vilniaus aps. prioritetui: profesionaliosios kultūros lauko plėtra, įvairių raiškos formų inovatyvumo skatinimas, užtikrinimas ir sklaida.

2021 m. SVB vykdė 4 Kultūros rėmimo fondo dalinai finansuojamus projektus:

✚ **Tęstinis projektas „TRIO: dailė+muzika+poezija“**, skirtas stiprinti miesto tapatybės įvaizdžio kūrimą, kultūros ir meno plėtrą įvairiomis meno formomis, skatinti gyventojų kultūrinį aktyvumą ir kūrybingumą bei profesionalaus meno prieinamumą, ugdyti visuomenės menines ir kultūrinės kompetencijas, skatinti kūrybinių raiškų įvairovę, stiprinti kultūrinį bendradarbiavimą, vietos kultūrinį identitetą. Projektas vyksta nuo 2019 m. rengtas trečią kartą. 2021 m. surengti 4 renginiai – meno degustacijos. Dalyviai susipažino su Lietuvos dailininkais, kūrėjais ir jų darbais (tapyba, grafika, piešiniais, fotografija). Meno degustacijos vyko Trakų, Lentvario ir Rūdiškių bibliotekose.

✚ **Kino vakarų projekto „Migruojantis kinas 2021“** tikslas – didinti aktyvių ir žingeidžių, tačiau ribotas galimybes turinčių Trakų krašto gyventojų užimtumą, mažinti jų kultūrinę bei socialinę atskirtį, skatinti kultūrinę jaunimo edukaciją bei ugdyti kūrybiškumą. Tikslinė projekto grupė – Trakų rajono gyventojai: vaikai, jaunimas, suaugusieji, senjorai – visi, kurie yra socialinėje ir kultūrinėje atskirtyje. Projekto metu buvo surengta 12 kino seansų. Kino filmų pristatymai vyko Trakų viešosios bibliotekos ir filialų (Aukštadvario, Onušio, Senųjų Trakų) vidaus ir lauko erdvėse. Pasirinkta rodyti filmus, kurie pripažinti kino kritikų, pelnę prestižinių apdovanojimų įvairiuose tarptautiniuose kino festivaliuose, turintys išliekamąją meninę vertę, teigiamą emocinį, moralinį poveikį, formuojantys vertybes. Vyko susitikimai ir diskusijos su filmų režisieriais, kritikais, aktorais, kūrybinėmis komandomis.

✚ **Lentvario bibliotekos projektas „Keliauk po Lentvarį su virtualiais knygų herojais“ AR orientacinis žaidimas.** Projekto tikslas – patrauklios ir žaismingos priemonės, skatinančios domėtis miesto istorija. Skatinti vaikus ir paauglius domėtis supančia aplinka. Suderinti šiuolaikines technologijas ir skaitymą. Leisti laiką lauke, judant. Domėtis savo miesto, Lentvario, istorija ir taip pat skatinti skaityti. Pažinti judėti, atrasti, edukuoti lankytojus smagiai leisti laiką su šiuo žaidimu. Projektas buvo skirtas visai šeimai. Dalyviai atsisiuntė mobilią aplikaciją į savo telefonus. Buvo aplankyti istorinės, meninės, kultūrinės vertės objektai ir traukos vietos Lentvario mieste: Lentvario dvaras, Lentvario Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelės Marijos bažnyčia, geležinkelio stotis, Račkūnų koplyčia, E. Andre sukurtas parkas, biblioteka ir kt. Žaidėjus prie šių vietų pasitiko visiems labai gerai žinomi virtualūs, kalbantys knygų personažai su užduotimis, kurias reikėjo atlikti.

✚ **Trakų viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus projektas „Knygos, kuriančios pasaulius 2“.** Projekto tikslas – užtikrinti aukštos kokybės profesionalųjį meną, pradedant knygos atsiradimo idėja (tekstas + vaizdas) ir baigiant knygos įkvėptomis kultūros ir meno raiškos formomis bei galimybėmis. Todėl į projektą įtraukiami vien profesionalūs kūrėjai. Renginyje „Dėmėsio, filmuojam“ vaikai susipažino su filmo kūrimo subtilybėmis. Dirbtuvėms vadovavo žymus, ilgametę edukacinių kino dirbtuvių patirtį turintis režisierius ir prodiuseris Antanas Gluskinas. Vyko susitikimas su mitologijos temomis rašanti vaikų ir jaunimo knygų autore įvairių literatūrinių projektų sumanytoja Kotryna Zyle. Susitikimo metu autorė vaikams pristatė savo naujausią knygą „Siela sumuštinė dežutėje: nelabai baisios istorijos“. Supažindino su knygų kūrimo užkulisių istorija – nuotaikingas skaidrių pristatymas atkleidė knygos iliustracijų gimimo procesą, išdavė kokias „slaptas žinutes“ dailininkai palieka savo piešiniuose ir kas iš tiesų pozavo mitinių būtybių portretams.

Trakų rajono savivaldybės dalinai finansuojami kultūriniai renginiai / projektai:

Suaugusių vartotojų skyrius: 1. Susitikimas su rašytoja Laima Lavaste ir kunigu Ričardu Doveika, knygos „Kunigas Ričardas“ pristatymas. 2. Interaktyvi programa / spektaklis „Visos mes – Ievos“. 3. Muilų gaminimo edukacija. 4. Kino seansas šeimai „Paslaptingas sodas“. 5. Edukacija „Tapyba ant porceliano“.

Rykantų filialas: 1. Susitikimas su vaikų rašytoju Tomu Dirgėla ir knygos „Užkeiktoji pono Kuko knyga“ pristatymas. 2. „Varlytės“ teatro muzikinis spektaklis vaikams „Kur gyventi gera?“. 3. Susitikimas su vaikų rašytoju Virgiu Šidlausku ir jo knygos „Ugnikalniukas ieško draugų“ pristatymas.

Grendavės filialas: Edukacinis užsiėmimas „Kuria vaikai“ su rašytoja Neringa Tik.

Dusmenų filialas: 1. Edukacinė popietė „Kuria vaikai“ su rašytoja Neringa Tik. 2. Varlių kaimo šventė „Čia gimėm, čia augom“.

Tiltų filialas: Susitikimas su nepriklausoma žurnaliste, lektore Lidija Laurinčiukiene. Paskaita „Jei negali pakeisti situacijos“ (Mąstymo strategijos).

Onušio filialas: 1. Susitikimas su autoriumi, dailininku, iliustratoriumi Dainiu Šukiu. 2. Piešimo ant stiklo edukacija, kurios metu gaminti eglutės žaisliukai.

Senųjų Trakų filialas: 1. „Spalvoti pirštai“ – susitikimas su iliustratore, rašytoja Sigute Ach. 2. „Žvakių gamyba“ – edukacinė veikla, mokėmės žvakių gamybos amato. 3. „Namų dulksnos gamyba“ – aromatizuotų kvapų kūrimas, pažintis su kvapų asortimentu.

Paluknio filialas: 1. Susitikimas su rašytoju P. Juodišiumi, edukacija „Animuotos pasakos kūrimas“ 2. „Varlytės“ teatro muzikinis spektaklis vaikams „Kur gyventi gera?“.

Aukštadvario filialas: 1. „Stalo teatro“ edukacija ir spektaklis. 2. Dainiaus Šukio kūrybos pristatymas ir edukacinis užsiėmimas. 3. Tapybos ant vandens (Ebru) edukacija.

Rūdiškių filialas: 1. VšĮ „Teatriukas“ atliko interaktyvią muzikinę programą. 2. Susitikimas su Tomu Dirgėla. Knygos „Užkeiktoji pono Kuko knyga“ pristatymas. 3. Susitikimas su rašytoja Neringa Trinskyte. Edukacinis užsiėmimas „Noriu pasakos“. 4. Susitikimas su Ingrida Mickeviče. Edukacinis užsiėmimas „Muiliukų gaminimo dirbtuvės“.

Dalyvavo kituose projektuose

Respublikiniame projekte „Prisijungusi Lietuva“: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“, „Metų knygos rinkimai 2021“, „Atsakingas skaitytojas“, „Skaitymo iššūkis“, „Autizmo spektro ir kitų kalbos, komunikacijos ir elgesio sutrikimų turintiems asmenims draugiškų bibliotekų tinklo diegimas“.

6. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS

6.1. Fondo būklė

Bibliotekos fondas yra universalus, iš dalies patenkina skaitytojų poreikius. Iš viso SVB fonde 2021 m. pabaigoje yra 205 984 fiz. vnt. dokumentų 33 331 pavadinimu.

Fondo būklė pagal turinį

	Fondo dydis		Grožinė literatūra			Šakinė literatūra (be periodikos)			Periodiniai leidiniai		
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	proc.	Pav.	Fiz. vnt.	proc.	Pav.	Fiz. vnt.	proc.	Pav.
SVB	205984	33331	134228	65	20825	62952	31	12377	8804	4	129
VB	55792	30415	30241	54	17980	21471	39	12311	4080	7	124
MF	56533	26272	33628	60	15263	19996	35	10907	2909	5	102
KF	93659	7468	70359	75	3175	21485	23	4199	1815	2	94

Didžiausią bibliotekos dokumentų fondo dalį sudaro grožinės literatūros kūriniai (65 proc.). Šakinė literatūra sudaro 31 proc., o periodiniai leidiniai – 4 proc. bendro dokumentų fondo.

Gyventojų aprūpinimas esamais dokumentais

Vienam rajono gyventojui tenka dokumentų fiz. vnt.		Vienam VB gyventojui tenka dokumentų fiz. vnt.		Vienam miesto gyventojui tenka dokumentų fiz. vnt.		Vienam kaimo gyventojui tenka dokumentų fiz. vnt.	
2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
6,2	6,4	6,7	7,2	4,4	4,4	7,7	7,9

Vartotojų aprūpinimas esamais dokumentais

Vienam rajono vartotojui tenka dokumentų fiz. vnt.		Vienam VB vartotojui tenka dokumentų fiz. vnt.		Vienam miesto vartotojui tenka dokumentų fiz. vnt.		Vienam kaimo vartotojui tenka dokumentų fiz. vnt.	
2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
23,9	23,4	27,7	28,8	16,7	16,5	29,3	27,1

Vienam rajono vartotojui tenka garsinių ir regimųjų elektroninių dokumentų – 0,2 fiz. vnt. (viso 1 593 fiz. vnt.).

Vienam viešosios bibliotekos (VB) vartotojui tenka garsinių ir regimųjų elektroninių dokumentų – 0,3 fiz. vnt. (viso 571 fiz. vnt.).

Vienam miesto vartotojui tenka garsinių ir regimųjų elektroninių dokumentų – 0,1 fiz. vnt. (viso 349 fiz. vnt.).

Vienam kaimo vartotojui tenka garsinių ir regimųjų elektroninių dokumentų – 0,2 fiz. vnt. (viso 673 fiz. vnt.).

6.2. Naujų dokumentų įsigijimas

Naujų dokumentų įsigijimas 2021 m.

	Gauta viso		Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodikos)		Periodinių leidinių	
	Fiz. vnt.	Pavad.	Fiz. vnt.	Pavad.	Fiz. vnt.	Pavad.	Fiz. vnt.	Pavad.
SVB	8443	1329	4305	692	1578	627	2560	10
VB	1583	979	784	692	289	282	510	5
MF	2152	610	1197	507	261	102	694	1
KF	4708	503	2324	390	1028	103	1356	10

Vienas miesto filialas naujų dokumentų vidutiniškai gavo 1 076 fiz. vnt. (2020 m. – 1439 fiz. vnt), vienas kaimo filialas – vidutiniškai 362 fiz. vnt. (2020 m. – 511 fiz. vnt.). Periodinių leidinių vienas miesto filialas vidutiniškai gavo 347 fiz. vnt. (2020 m. – 356 fiz. vnt.), o kaimo filialas – vidutiniškai 104 fiz. vnt. (2020 m. – 142 fiz. vnt.).

Rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje **naujai gautų dokumentų procentas** visame dokumentų fonde sudaro **4,1 proc.** (2020 m. – 5,5 proc.), iš jų:

- ✚ VB – 2,8 proc. (2020 m. – 3,1proc.);
- ✚ miesto filialuose – 3,8 proc. (2020 m. – 5,2 proc.);
- ✚ kaimo filialuose – 5,0 proc. (2020 m. – 7,0 proc.).

Gyventojų aprūpinimas naujai gautais dokumentais

Vienam rajono gyventojui teko naujai gautų dokumentų		Vienam VB gyventojui teko naujai gautų dokumentų		Vienam miesto gyventojui teko naujai gautų dokumentų		Vienam kaimo gyventojui teko naujai gaunamų dokumentų	
2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
0,3	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4	0,6

Taigi, 2021 m. naujai gautų dokumentų kiekis šiek tiek sumažėjo (25 proc.), lyginant su 2020 metais (-2 837 fiz. vnt.). Taip įvyko, kadangi 2021 m. nebuvo skirta papildomų (valstybės skolinčių) lėšų, kas įvyko 2020 metais.

Rajono savivaldybės viešoji biblioteka 2021 metais iš viso įsigijo 8 443 egz. dokumentų 1329 naujais pavadinimais. Visi dokumentai įsigyti centralizuotai, iš jų:

- ✚ už lėšas, skirtas iš Kultūros ministerijos, 2021 metais nupirkta viso 3 991 egz.;
- ✚ neatlygintinai gauta 253 egz.;
- ✚ labdaros / paramos – 563 egz.;
- ✚ iš kitų šaltinių (dovanų, iš skaitytojų vietoje pamestų, kt.) gauta 1 076 egz.;
- ✚ periodinių leidinių įsigyta 2 560 egz.

Kultūros ministerija dokumentų fondams komplektuoti 2021 metais skyrė 37 955 Eur, (palyginimui 2020 m. – 55 635 Eur). 2021 metais skirta 17 680 eurų mažiau (arba 32 proc. mažiau) nei 2020 metais. Trakų rajono savivaldybė 2021 m. periodinių leidinių prenumeratai skyrė 10 000 Eur, (2020 m. – 9 300 Eur). Nors periodiniams leidiniams skirta daugiau pinigų, bet leidiniai brangsta kasmet.

2021 m. vienam gyventojui rajone dokumentams įsigyti teko (Eur):

- ✚ iš viso – 1,45 Eur (2020 m. – 1,94 Eur);

- ✚ iš Kultūros ministerijos skirtų lėšų – 1,14 Eur (2020 m. – 1,71 Eur);
- ✚ iš savivaldybės skirtų lėšų (periodiniams leid.) – 0,3 Eur (2020 m. – 0,29 Eur).

6.3. Dokumentų nurašymas

2021 m nurašyta dokumentų pagal turinį

	Nurašyta viso		Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodikos)		Periodinių leidinių	
	Fiz. vnt.	Pavad.	Fiz. vnt.	Pavad.	Fiz. vnt.	Pavad.	Fiz. vnt.	Pavad.
SVB	8950	1180	3732	752	1962	423	3256	5
VB	2203	789	184	84	783	705	1236	-
MF	1444	454	564	205	573	249	307	-
KF	5303	419	2984	298	606	116	1713	5

Nurašymo priežastys:

- ✚ susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai – 5 112 fiz. vnt. (57,1 proc.);
- ✚ praradę aktualumą dokumentai – 3 717 fiz. vnt. (41,5 proc.);
- ✚ dėl kitų priežasčių prarasti dokumentai – 121 fiz. vnt. (1,4 proc.).

Rajono bibliotekos nuolat nurašo daug praradusių aktualumą bei susidėvėjusių leidinių, ir tai bus daroma ateityje, kadangi bibliotekų fondai turi atsinaujinti ir dominti skaitytojus bei lankytojus savo aktualiais naujaisiais leidiniais.

6.4. Fondo panaudojimas

Bendras fondo apyvartos rodiklis, lyginant su 2020 m., nepasikeitė – 1,4 (2020 m. – 1,4), iš jų:

- ✚ Viešosios bibliotekos – 1,4 (2020 m. – 1,4);
- ✚ miesto filialuose – 2,4 (2020 m. – 2,4);
- ✚ kaimo filialuose – 0,9 (2020 m. – 0,8).

SVB dokumentų fondai tikrinami reguliariai, Fondo apsaugos nuostatuose numatytais terminais bei pagal Trakų viešosios bibliotekos vidaus kontrolės darbo planą. Fondai tikrinami automatizuotai LIBIS programinės įrangos priemonėmis, naudojant brūkšninių kodų skaitytuvą.

7. PERSONALAS

Darbuotojų skaičius:

Ataskaitiniais metais SVB dirbo 44 darbuotojai. Profesionalių bibliotekininkų – 35, iš jų turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą: 12.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas:

- ✚ Aukštasis – 31;
- ✚ Aukštesnysis – 3;
- ✚ Kita – 1.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

	2021 m.	2020 m.
Vartotojų sk. vienam bibliotekininkui	246	245
Lankytojų sk. vienam bibliotekininkui	4 272	3 718
Dokumentų išduotis vienam bibliotekininkui	8 464	8 245

8. MATERIALINĖ BAZĖ

Trakų r. savivaldybės viešoji biblioteka su padaliniais užima 17 patalpų.

Viešosios bibliotekos skyriai veikia dviem adresais Trakuose: Vytauto g. 69 įsikūrusi Administracija, Suaugusių vartotojų aptarnavimo, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo, Metodikos ir Ūkio skyriai, Birutės g. 44 – Vaikų literatūros skyrius. Pastarasis dėl Trakų gimnazijos renovacijos, savo veiklą 2021 m. vykdė ypač sudėtingomis sąlygomis: sienų griovimai, langų keitimas, kiti statybiniai darbai sąlygojo nuolatines dulkes ir triukšmą.

Patalpų vaikų veiklai nepakanka, jos atskirtos nuo pagrindinės bibliotekos, todėl neatliepia paslaugų teikimo ir lankytojų poreikiams.

Pagrindinių patalpų (Vytauto g. 69) būklė yra gera. Esamos patalpos suremontuotos, lankytojams sukurtos jaukios erdvės, geri baldai, aprūpinta oro valymo, multimedijos, IT ir kita įranga, tačiau patalpų erdvės „išmėtytos“, nepatogi dislokacija lankytojams ir darbuotojams. Trūksta patalpų abonementui, renginiams (naudojama skaitykla), saugyklai bei pagalbinių sandėliavimo patalpų. Patalpos randasi antrame aukšte ir visiškai nepritaikytos neįgaliems ir senyvo amžiaus lankytojams.

Lentvario (Klevų alėja 20) ir Rūdiškių (Statybininkų g. 32) filialai įsikūrę moderniuose pastatuose, šiuolaikiškai įrengtos vidaus erdvės, suskirstytos funkcinėmis zonomis – abonementas, skaityklos, mediateka, žaidimų erdvė, technologijų, susitikimų, užsiėmimų zonos. Jie apstatyti naujais baldais, aprūpinti inventoriumi ir įranga: kompiuteriai, planšetės, spausdintuvai, virtualios realybės akiniai, dronai, stalo futbolas ir tenisas, interaktyvi lenta (Rūdiškės), televizorius, siuvimo mašina, multimedijos įranga, knygų gražinimo dėžės, savitarnos sistema (Lentvaris). Abu filialai pritaikyti neįgaliams lankytojams.

Neseniai suremontuotose patalpose veiklą vykdo Aukštadvario, Čižiūnų, Dusmenų, Grendavės, Onuškių, Paluknio, Rykantų ir Senųjų Trakų filialai. Jie aprūpinti naujais baldais, televizoriais, kompiuterine įranga. S.Trakai dar turi virtualios realybės akinius, Xbox žaidimų įrenginį.

Kompiuteriais, planšetėmis, spausdintuvais, televizoriais aprūpintos ir kiti bibliotekos padaliniai, tačiau Bijūnų, Bražuolės, Šklėrių, Šventininkų, Tiltų bibliotekų patalpų būklė labai bloga ir reikalauja kardinalaus remonto, baldai seni, dar prisimenantys sovietinius laikus.

Krosnimis (krosnelėmis) apšildomi 6 kaimo filialai: Aukštadvario, Bijūnų, Bražuolės, Paluknio, Šklėrių, Šventininkų.

Šventininkų bibliotekos tualetas yra lauke, Bražuolės biblioteka iš vis neturi jokio sanitarinio mazgo.

Beveik visos, išskyrus Lentvario, Rūdiškių ir Rykantų, bibliotekų patalpos nepritaikytos judėjimo negalią ar senyvo amžiaus žmonėms. Dėl ploto trūkumo siauri praėjimai tarp lentynų, nėra pakilimų (pandusų), keltuvų ar liftų.

Bendras Trakų SVB patalpų plotas 2021 m. – 3 121 kv. m., naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 2 548 kv. m.

2021 m. iš rajono biudžeto gauta 691 200 Eur (2020 m. – 661 780, 00 Eur).

Iš rajono biudžeto buvo gauta	Eur Iš jų:
Darbo užmokestis	634 500
Soc. draudimo įmokos	9 300
Likusios panaudotos lėšos	47 400
Komunalinės paslaugos	6 300
Ryšių paslaugų įsigijimo išlaidos	6 000
Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos	2 000
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	24 738
Komandiruočių išlaidos	
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	3 000
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	262
Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	3 000
Darbdavių socialinė parama pinigais	2 100

Pajamos ir išlaidos:

Iš viso 2021 m. Trakų SVB išlaidos – 776 627 Eur,

Papildomai iš kitų šaltinių gauta – 85 427 Eur,

Fizinių, juridinių asmenų parama – 2 438 Eur;

Fondų komplektavimui iš Kultūros ministerijos – 37 955 Eur;

Kultūros rėmimo fondo, ES komisijos Lietuvoje, Trakų rajono savivaldybės finansuota projektų už 31 934 Eur;

Už mokamas paslaugas – 2 700 Eur.